

РЕШЕНИЕ

№ 3180

гр. София, 28.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 50 СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: **ДЕСИСЛАВА ИВ. ТОДОРОВА**

при участието на секретаря **ЛИЛЯНА ЛЮБ. АНДОНОВА**
като разгледа докладваното от **ДЕСИСЛАВА ИВ. ТОДОРОВА** Гражданско дело № 20221110137117 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 124, ал. 1 от ГПК.

Предявен е иск с правно основание чл. 439, ал.1, във вр. чл. 124, ал. 1 от ГПК за признаване за установено по отношение на ответното „*****“ ЕАД, че ищецът П. М. Б. не дължи принудително изпълнение на сумата 8330,90 лв. - главница, 3279,80 лв. - възнаградителна лихва, 1625,97 лв. - наказателна лихва, 779,46 лв. - съдебни разноски по изпълнителен лист от 03.04.2013 г., издаден по ч.гр.дело №13651/2013 г. по описа на СРС.

Ищецът твърди, че в полза на "*****" АД е издаден изпълнителния лист, въз основа на който е образувано първоначално изп.дело №6215/2013 г. по описа на ЧСИ М.Б., а по-късно изп. дело №3565/2022 г. на 20.06.2022 г., към която дата е изтекъл петгодишен давностен срок. Ответното дружество се легитимира като взискател срещу ищеца, на осн. договор за цесия от 14.01.2016 г., за който се твърди, че ищецът не е уведомен. Счита, че поради бездействие на взискателя е изтекъл петгодишен давностен срок, поради което правото на принудително изпълнение е погасено.

Ответникът оспорва иска с довод, че не са настъпили твърдените факти, водещи до погасяване правото на принудително изпълнение. Счита, че е приложим е срока по чл. 117, ал. 2 от ЗЗД от датата на влизане на заповедта в законна сила. Намира, че давността е прекъсната с предприети действия по изпълнение и в срока по чл. 433, ал.1, т.8 от ГПК.

Съдът, като обсъди въведените в процеса факти с оглед на събраните по делото доказателства и поддържани доводи, преценени при условията на чл. 235, ал. 2 ГПК, по свое убеждение намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Спорното право се извежда от твърденията в исковата молба, че срещу ищеца е образувано изпълнително производство от ответника - взискател за вземания по издаден изпълнителен лист, и че не дължи на ответника сумите по изпълнителния лист поради това, че вземанията са погасени по давност, изтекла след издаването на изпълнителния лист, както и поради липсата на надлежна материална легитимация на ответника като негов кредитор, обусловена от неуведомяването му от ответника - взискател по изпълнението за прехвърлянето на вземанията на лицето, в чиято полза е издаден изпълнителния лист.

Съгласно чл. 439, ал. 1-2 от ГПК, длъжникът може да оспорва чрез иск изпълнението, който може да се основава само на факти, настъпили след приключването на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание. Защитата на длъжника по този ред е аналогична на тази по чл. 255 от ГПК (отм.) и има за цел да бъде съдебно отречено изпълняемостта, признато с влязло в сила решение, по което е издаден изпълнителният лист, защото е престанало да съществува или изпълняемостта му не е настъпила.

Влизането в законна сила на заповед за изпълнение има ефект, сходен със силата на пресъдено нещо на съдебно решение, защото прегражда възможността да се оспорва съществуването на материално право, удостоверено в изпълнителното основание, по арг. от чл. 424 от ГПК. Съгласно чл. 117, ал. 2 от ЗЗД, след установяване на вземането със съдебно решение започва да тече нова давност и срокът ѝ е пет години. Заповедното производство е приета от законодателя съдебна процедура в значително по-късен момент от ЗЗД и при други социални и икономически условия. Поради това употребения в нормата на чл. 117 от ЗЗД израз „съдебно решение” следва да се тълкува съобразно целта на производството по чл. 410 и сл. от ГПК -бързо и ефективно събиране на парични вземания, за което при условията на съкратен исков процес заинтересованият се сдобива със съдебен акт, подлежащ на принудително изпълнение. Съдът приема, че заповедта за изпълнение отговаря на съществените характеристики на съдебен акт, който се ползва със сила на пресъдено нещо. Предмет на изпълнителна сила е само съдебно потвърденото притезание, респ. изпълнителната сила на съдебния акт е обусловена от силата на пресъдено нещо като негова правна последица. Ето защо давностния срок по чл. 117, ал. 2 от ЗЗД е приложим за парични вземания, установени с влязла в сила заповед за изпълнение. В този смисъл са Решение № 50295/23.01.2023 г. по гр.д. № 1030/2022 г., IV г. о. на ВКС, Решение № 37 /24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/2020 г., IV г. о. на ВКС; Решение №3/04.02.2022 г. по гр.д. №1722/2021 г., IV г. о. на ВКС, Решение № 118/07.07.2022 г. по гр. д.№4063/2021 г., III г. о. на ВКС; решение по в. гр. д. № 15301/2018 г. по описа на СГС, решение по в. гр. д. № 40/2019 г. по описа на СГС, решение по в. гр. д. № 12167/2018г. по описа на СГС, решение по в. гр. д. № 1272/2018 г. по описа на СГС, определение по ч. т. д. № 1366/2015 г., II т. о. на ВКС, определение по ч.гр.д. № 1528/2018 г., IV г. о. на ВКС и др.

Неприложим е чл. 112 от ЗЗД, съгласно който с изтичането на десетгодишна давност се погасяват парични вземания срещу физически лица, независимо от прекъсването ѝ, тъй като разпоредбата приета с ДВ, бр. 102/2020 г., в сила от 02.06.2021 г., няма ретроактивно действие и за заварените случаи, с оглед § 2 от ПЗР към ЗД на ЗЗД, обявен за противоконституционен с РКС № 4 от 2021 г., ДВ, бр. 35 от 2021 г.

Следва да се отчете, че за периода от 13 март 2020 г. до 20 май 2020 г., вкл., процесуални и давностни срокове са спрени, на основание чл. 3, т. 1 и 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, във вр. с пар. 13 от Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето, ДВ бр. 44 от 13 май 2020 г. Освен това, давност не тече в хода на настоящото дело, на осн. чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД (вж. Решение № 50295/23.01.2023 г. по гр.д. № 1030/2022 г., IV г. о. на ВКС).

Съгласно т. 10 от Тълкувателно решение №2/26.06.2015г. по т.д. № 2/2013 г. на ВКС, ОСГТК, когато вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК (чл. 330, ал. 1, б. „д” ГПК отм.), нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие. Обявява се за изгубило сила Постановление №3/1980г. на Пленума на Върховния съд. Разясненията по приложението на закона са приложими след 26.06.2015 г. До този момент е релевантно даденото първоначално тълкуване на закона с ППВС №3/18.11.1980г., съгласно което образуването на изпълнително производство прекъсва давността, а докато трае то –давност не тече (вж. решение по гр. д. № 2382/2017 г. на ВКС, IV г. о., решение по гр. д. № 2917/2018 г. на ВКС, IV г. о., определение по гр. д. № 559/2019 г., I г. о., решение по

гр. д. №1609/2019г. по описа на ВКС,III г.о.). С тълкувателното решение са дадени разяснения, че давностният срок се прекъсва, с предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ, било в изпълнение на молба от взыскателя или предприето по инициатива от съдебния изпълнител, на осн. овластяването по чл. 18, ал. 1 от ЗЧСИ. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело в контекста на постановяване нарочно разпореждане от съдебен изпълнител по чл. 434 от ГПК за образуване на делото; изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др. Прекъсва давността всяка редовна молба за изпълнение по смисъла на чл. 426, ал. 2 от ГПК, както и тази с която взыскателят възлага по чл. 18 от ЗЧСИ. Теклата в полза на длъжника давност няма да бъде прекъсната, ако изпълнителното производство е образувано по нередовна молба, в която взыскателят не е посочил изпълнителен способ, освен в хипотезата на чл. 18 от ЗЧСИ.

Съгласно чл. 433, ал.1, т.8 от ГПК, изпълнителното производство се счита прекратено, ако взыскателят не поиска извършването на изпълнителни действия в продължение на две години, с изключение на делата за издръжка. Без правно значение е дали съдебният изпълнител ще постанови акт за прекратяване на принудителното изпълнение и кога ще направи това. Прекратяването на изпълнителното производство става по право, като новата давност започва да тече от предприемането на последното по време валидно изпълнително действие. Следва да се съобрази, че перемпцията по чл. 488, ал. 1 т. 8 от ГПК е без значение за погасителната давност. Общото между двата правни института е, че едни и същи факти могат да имат значение както за перемпцията, така и за давността, но двата правни института са различни и имат различни правни последици. Давността изключва правото на принудително изпълнение, а перемпцията не го изключва. Обратно, тя предполага неудовлетворена нужда от принудително изпълнение, но въпреки това съдебният изпълнител е длъжен да зачете перемпцията. Следователно изтеклият срок по чл. 488, ал. 1 т. 8 ГПК в хода на изпълнителното производство и настъпването на перемпцията нямат отношение към въпроса за изтичането на срока за погасителната давност и погасено ли е правото на принудително изпълнение, удостоверено в изпълнителния лист.

Съгласно чл. 450, ал.3 от ГПК, запорът върху движима вещ или парично вземане на длъжника се счита наложен от деня, в който е получено съобщението за него от третото задължено лице.

Страните не спорят, а и от изп. дело №6215/2013 г. и №3565/2022 г., и двете по описа на ЧСИ М.Б. се установява, че по Молба вх. №42397/04.09.2013 г. на „*****“ АД е образувано изп. дело № 6215/2013 г. срещу П. М. Б. въз основа на изпълнителен лист от 03.04.2013 г. по ч.гр.дело №13651/2013 г. по описа на СРС, съгласно който ищецът е осъден да заплати сумата 8330,90 лв. - главница, 3279,80 лв. - възнаградителна лихва, 1625,97 лв. - наказателна лихва, 779,46 лв. - съдебни разноски. Изпълнителният лист е издаден по заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК от 03.04.2013 г. С молбата взыскателят овластява съдебния изпълнител, на осн. чл. 18 от ЗЧСИ, да проучва имущественото състояние на длъжника, да прави справки, да набавя документи, книжа и други, да определя начина на изпълнение.

На 16.09.2013 г. е наложен запор върху банкови сметки на длъжника (л. 31 и сл. от изп.д. №6215/2013 г.); на 03.10.2013 г. е наложен запор върху трудово възнаграждение, а на 25.10.2013 г. възбрана върху недвижим имот на длъжника (л.82 от с.изп.д.). С молба от 02.09.2015 г. (л. 88 от с.изп. д.) взыскателят е поискал извършване на конкретно действие по изпълнението – налагане на запор върху вземания на длъжника. Изложеното дава основание съдът да приеме, че двугодишния срок по чл. 433, ал.1, т. 8 от ГПК, започнал да тече от последното действие по изпълнение на 25.10.2013 г. е прекъснат с молбата от 02.09.2015 г. От друга страна, давност не тече, тъй като разясненията по Тълкувателно решение №2/26.06.2015г. по т.д. № 2/2013 г. на ВКС, ОСГТК, че нова давност тече от

предприемането на последното по време валидно изпълнително действие са относими след 26.06.2015 г

На 30.09.2015 г. е връчено ново заповно съобщение. На 30.05.2016 г. е постъпила молба от ответника, легитимиращ се като частен правопреемник по договор за цесия от 14.01.2016г. С молбата е поискано налагане на запов върху трудово възнаграждение. На 17.02.2017 г. и на 31.03.2017 г. е депозирана последваща молба, с която е поискано извършването на изп. действие – налагане на запов; на 12.05.2017 г. е наложен запов върху банкови сметки на длъжника (л.130).

С молба от 14.06.2017 г. и на 08.11.2017 г. е поискано извършване на опис на движимо имущество, като няма данни да е извършен.

С молба от 30.06.2017 г. на вискателя е поискал налагане на запов върху акции; а на 28.08.2017 г. вискателят е подал молба, с която обаче не заявява извършване на конкретни действия по изпълнението.

На 17.01.2018 г. е наложен запов върху трудово възнаграждение; на 20.08.2018 г. вискателят е подал молба, с която заявява извършване на конкретни действия по изпълнението (л.158).

На л. 10 от изп. д. е приложено пълномощно от длъжника от 30.09.2015 г., като вписания пълномощник е получил на 24.01.2018 г. покана за доброволно изпълнение, ведно с препис на изп. лист и заповед за изпълнение.

На 03.01.2019 г. (л.161) вискателят е поискал налагане на запов върху банкови сметки; 03.09.2019 г. вискателят е подал молба, с която не заявява извършване на конкретни действия по изпълнението (л.141).

С молба от 10.12.2020 г. длъжникът поискал да се прекрати изп. дело №6215/2013 г. поради настъпила перемпция. С постановление от 21.12.2020 г. съдебен изпълнител прекратява изп.производство, на осн. чл. 433, ал. 1, т.8 от ГПК, което като необжалвано е влязло в законна сила на 29.01.2021 г. На 20.06.2022 г. е образувано ново изп.дело №3565/2022 г. по описа на ЧСИ с рег. №838 на КЧСИ по молба на ответника, с искане по чл. 18 от ЗЧСИ.

Според разясненията, дадени с Решение № 127 от 12.07.2022 г. по гр. д. № 2884/2021 г., г. к., III г. о. на ВКС, „в чл. 116, б. "в" ЗЗД е изрично установено правилото, че давността се прекъсва с предприемането действия за принудително изпълнение. Същинско действие за принудително изпълнение обаче може да предприеме само съдебният изпълнител (или друг орган на принудително изпълнение - публичен изпълнител, синдик, съд по несъстоятелността) и то прекъсва давността; но давността е свързана с поведението на кредитора - тя не се влияе от поведението на други лица. Затова ако искането от кредитора е направено своевременно, но изпълнителното действие не е предприето от надлежния орган преди изтичането на давностния срок, по причина, която не зависи от волята на кредитора, давността се счита прекъсната с искането, дори то да е било нередовно, ако нередовността е изправена надлежно по указание на органа на изпълнителното производство. Давността не се прекъсва веднъж с искането и още веднъж с предприемането на действието. Прекъсването е едно - с предприемането на действието, но се счита да е настъпило с обратна сила, ако след поискването давността е изтекла. След това тя се прекъсва последователно във времето, когато осъществяването на способа става чрез отделни процесуални действия: запов или възбрана, опис, оценка, насрочване на проданта, разгласяване, приемане на наддавателни предложения, провеждане на наддаване и т.н. до влизането в сила на постановлението за възлагане“, с оглед на което се приема, че давност не тече, ако кредиторът е поискал извършване на изпълнителни действия, но съдебният изпълнител бездейства и не предприема изпълнение по различни причини, независещи от волята на кредитора, в това число и когато при нередовност не приложи правилата на чл. 129 ГПК В рамките на изп.процес по д.№6215/2013 г. съдът намира, че вискателят многократно след 2015 г. е подавал молби за изпълнение с искане за прилагане на посочените в тях изпълнителни действия, както и извършени изпълнителни действия – на 25.10.2013 г.

наложена възбрана, а на 12.05.2017 г.-запор., както и наложен запор на 17.01.2018 г., а считано от последната дата не са изтекли пет години към образуване на новото изп.дело. Съдът приема, че за валидността на изпълнителните действия срещу длъжника е ирелевантно уведомяването на ищеца за прехвърляне на правото на парично вземане, удостоверено в изпълнителния лист. Съобразно правилото на чл. 99, ал. 4 от ЗЗД, договорът за цесия поражда действие спрямо третите лица и спрямо длъжника от деня, когато бъде съобщено за прехвърлянето на паричните вземания. Целта на уведомяването е длъжникът да узнае на кого следва да престира по договора, респ. кой може да претендира от него изпълнение-доброволно или принудително, и по този начин охранят интересите страните. Уведомяването на длъжника не рефлектира върху дължимостта на вземането и не заличава изпълняемото право, което продължава да съществува и да е обект на принудително изпълнение. Вземането съществува и следва да бъде удовлетворено принудително от съдебния изпълнител, като не освобождава длъжника от отговорност за погасяването му (вж. Решение № № 209/28.11.2018 г. по т.д. № 2530/2017 г. на ВКС, I т.о.). Ето защо съдът не приема наличие на бездействие на вискателя, довело до изтичане на давностния срок за удостоверените в изп. лист суми, поради което искът се явява неоснователен.

При този изход на спора, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, във вр. чл. 78, ал. 8, вр. чл. 37, ал.1 ЗПП, вр. чл. 25, ал.1, пр. II от НЗПП (ред. ДВ. бр.98/2015г.), в тежест на ищеца следва да се възложат разносните на ответника за сумата 200,00 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от П. М. Б., с ЕГН:*****, с адрес: *****, срещу „*****“ ЕАД, с ЕИК:*****, със седалище и адрес на управление: *****, иск с правно основание чл. 439, ал. 1, във вр. чл. 124, ал.1 от ГПК за признаване за установено, че П. М. Б., с ЕГН:*****, не дължи принудително изпълнение на „*****“ ЕАД, с ЕИК:*****, на сумата 8330,90 лв. - главница, 3279,80 лв. - възнаградителна лихва, 1625,97 лв. - наказателна лихва, 779,46 лв. - съдебни разноси по изпълнителен лист от 03.04.2013 г., издаден по ч.гр.дело №13651/2013 г. по описа на СРС.

ОСЪЖДА П. М. Б., с ЕГН:*****, с адрес: *****, да заплати на „*****“ ЕАД, с ЕИК:*****, със седалище и адрес на управление: *****, на основание чл. 78, ал.3 от ГПК, сумата 200,00 лева – съдебни разноси.

Решението може да се обжалва пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от настоящото Решение да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____